

A pártfogók

2x45 perces komplex szövegfeldolgozó és formaalkotó, téralakító óra
(magyar, vizuális kultúra)

Miről szól ez a tanegység?

Egy öreg, haszontalannak tűnő fát kivágni nem nagy ügy, gondoljuk ma is. Gyakran hallunk indokolatlan fakivágásokról. A feldolgozandó történet segít megérteni, hogy a fa más élőlényeknek is élőhelye, és ameddig lehet, inkább gondozásra szorul.

Áttekintő vázlat

4.1 Egy fa pártfogói	45 perc
4.1a Érvek-ellenérvek	10 perc
4.1b Fele sem igaz!	10 perc
4.1c Az öreg fa érvei	25 perc
4.2 Formázás, téralakítás	45 perc
Összesen:	2x45 perc

Előkészületek

A formázás előkészületeit, az anyaggyűjtést hamarabb kezdjük el, ha különböző természetes anyagokkal is ki akarjuk egészíteni a kisplasztikákat! Az agyag beszerzése sem egyszerű, de érdemes utánajárni.

FELADATOK LEÍRÁSA

4.1 Egy fa pártfogói

45 perc

4.1a Érvek-ellenérvek

Olvassuk fel a gyerekeknek **Móra Ferenc: A pártfogók** című elbeszélésének az elejét (a második bekezdés végéig: „fejszét fogok a tövedre”)!

Tisztázzuk, hogy a vadalmafa gyümölcse kesernyés, savanykás, emberi fogyasztásra nem igazán alkalmas!

A gyerekek gyűjtsék össze, hogy mi szól vagy szólhat a fa kivágása mellett, és mi szól vagy szólhat egy (bármilyen) fa kivágása ellen! Az érveket és ellenérveket kulcsszavakkal írjuk fel a táblára!

10 perc

4. tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Móra Ferenc: *A pártfogók*

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Tábla, kréta vagy filc
Fele sem igaz kártyák
(online)

Eszközök, anyagok a gyurmázáshoz vagy agyagozáshoz
Egyéb természetes anyagok

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Fedezzük fel a látszólag értéktelen értékeit, konkrétan egy kivágandó fa esetében.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Érvek-ellenérvek gyűjtése
Szómagyarázat
A mű olvasása és értelmezése, a fa értékeinek felsorolása

JEGYZETEIM

4.1b Fele sem igaz!

A mesében több régies, nehezen érthető szóval találkoznak a gyerekek. A szömagyarázatot *Fele sem igaz!* játékkal (Reftantárról elérhető) oldhatjuk meg: Minden szóhoz adunk három definíciót, amiből kettő hamis, és egy igaz. Külön lapokra nyomtassuk ki a cédulákat! A vállalkozó kedvű gyerekek külön-külön elolvassák, majd a többiek szavazással döntenek, hogy melyik a jó megoldás.

Pártfogó

- a.) Fogójáték, amely során párt alkotnak a játékosok
- b.) Védelmezője, segítője valakinek, aki bajban van
- c.) Az országgyűlési választás esetén a pártja által kirendelt képviselő

Gúnyája

- a.) Afrikai állatok, a gnúk falkája
- b.) Valakinek a gúnyolódó kedve
- c.) Valakinek a rongyos, szegényes ruhája

Zsellérkedik

- a.) A böllér mellett segédkezik, szolgamunkát végez
- b.) Zselés, kocsonyás ételt fogyaszt
- c.) Szegény földműves munkáját végzi

Papucsos família

- a.) Papucskészítő család
- b.) Békák, békacsalád
- c.) Törökök gúnyneve, mert mindig papucsban jártak

Tollszár

- a.) Régi íróeszköz tartozéka
- b.) Madártoll szára
- c.) Régi tolltartó neve

Takács

- a.) Szövőmester
- b.) Káposztasavanyítással foglalkozó atyafi
- c.) Országbíró

Motolla

- a.) Vadmotoros, nagy sebességgel közlekedő
- b.) Fonalat göngyölítő, kézzel forgatott munkaeszköz, kalimpáló mozgás
- c.) Tollal őröl, forgó, ismétlődő mozgást végez

Napáldozat

- a.) Ősi istentiszteleti forma
- b.) Orvosi szakszó arra a betegre, aki túl sokat napozik és leég
- c.) Napnyugta

Dolmány

- a.) Mellényféle, díszes ruhadarab
- b.) A pipadohány neve Szeged környékén
- c.) Szekrényféle tároló bútor

Variáció

Kivetítve lehet értő olvasási gyakorlat is, de úgy kevésbé vicces.

4.1c Az öreg fa érvei

Olvassák el a gyerekek végig **Móra Ferenc: A pártfogók** című elbeszélését!

Figyeljék meg a *Fele sem igaz!* játék szavait a szövegben!

A történet olvasása után ismételjék át a szavak helyes jelentését!

25
perc

Majd sorolják fel a gyerekek a pártfogókat, és mondják el azt is, hogy miként fogták a vadalmafa pártját!

békacsalád → fa tövén lévő lyukak

pók → póktojások a fa oldalán

rigócsalád → fészkek a fa hegyén

fa termése → egyetlen termő ág

Miért nem vágta ki végül az író a vadalmafát? Soroljatok érveket!

Kapcsolódó

A történet bibliai párhuzama Jézus terméketlen fügefáról mondott példázata, amikor a vincellér haladékot kér a fügefának a gazdától (Lukács 13,6–9).

45
perc

4.2 Formázás, téralakítás

A gyerekek gyurmából vagy agyagból formázzák meg a fát és/vagy a pártfogókat (**Móra Ferenc: A pártfogók**)! Felhasználhatnak egyéb anyagokat: ágakat, botokat, fonalat, drótot, madártollat, pihét, kavicsot, egyéb gyűjtött anyagot is.

Az elkészült művekből rendezzünk be kiállításként egy kis vadalmafaligetet!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Térlátás fejlesztése, a fa mint élőhely téri képzetének alakítása.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Formázás, téralakítás
Kiállításrendezés

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Eszközök, anyagok a gyurmázáshoz vagy agyagozáshoz
Egyéb természetes anyagok

JEGYZETEIM

